

Sant Salvador de les Espases

INDRETS. Indret prou conegut dels excursionistes que han voltat pels termes d'Olesa de Montserrat i d'Esparreguera, a l'extrem més nord oriental del terme d'Esparreguera, dintre del Baix Llobregat, molt proper als termes de Monistrol i de Vacarisses, del Bages i del Vallès Occidental, respectivament.

Es localitza dintre de la zona de contacte de la Depressió Geològica de l'Ebre i de la Serralada Prelitoral Catalana. Es troba plenament dintre de la primera, però a tocar de la segona, que l'encavalca a uns 100 metres cap al SE, per l'indret del Pla del Fideuer. En aquest darrer lloc, els materials triàsics de la Serralada es situen per sobre dels terrenys eocènics de Sant Salvador. Aquí afloren uns terrenys de l'Eocè, que es troben força afectats per l'encavalcament que hem esmentat. Això fa que no es trobin en posició horitzontal sinó en posició vertical. Els que es troben directament sota de l'encavalcament es troben inclinats cap al SE, amb un gradient d'uns 75-80; mentre que a sota de Sant Salvador són verticals, alhora que una mica més amunt, cap al NW es troben inclinats cap a aquesta direcció uns 75-80 graus. I més lluny, cap al Pla de les Bruixes, ja sols tenen una inclinació d'uns 20-30 graus. És a dir: en conjunt, constitueixen un ventall, que anomenem discordança progressiva. Aquest fenomen és conseqüència de l'encavalcament i es pot utilitzar per datar-lo.

L'indret és força espectacular, en trobar-se situat l'ermitori sobre uns estrats verticals, constituïts per una alternança de roques dures (pinyolenc) i unes roques més toves (nivells argilosos i de

gresos). En erosionar-se, han quedat notablement destacats els primers. Això dona al paratge una imatge d'indret gairebé inaccessible, amb unes roques verticals que formen uns espadats. Aquest indret és molt proper al terme de Monistrol, consegüentment al Geoparc de la Catalunya Central. Possiblement, si s'escau, en futures ampliacions, aquests indrets del terme d'Esparreguera puguin arribar a formar part del Geoparc, en tractar-se d'un mar interior. Aquí hi hauria un dels límits meridionals d'aquest mar.

Nom del paratge: Sant Salvador de les Espasses.

Situació: Terme d'Esparreguera, a l'extrem NE del municipi. Sols s'hi pot accedir a peu des de la Puda o des del Pla del Fideuer. També des del Cairat, passant per Can Tobella.

Situació geològica: Situat sobre l'extrem meridional de la Depressió Geològica de l'Ebre. En contacte amb la Serralada Prelitoral Catalana, que l'encavalca pel SE.

Importància geològica: Constitueix un ventall geològic, amb materials que passen de tenir una inclinació molt forta cap al NE a uns altres que són verticals, a uns altres molt inclinats cap el NW i a un altres amb molta menys inclinació.

Materials geològics: Els materials que es troben sota de l'ermitori són de l'Eocè Inferior i constituïts per nivells de conglomerats alternant amb argiles i gresos.

Edat de formació: Aquest encavalcament i la discordança progressiva es van produir durant el Plegament alpi. Concretament durant la sedimentació dels materials que hi ha sota de l'ermitori, aproximadament durant l'Eocè Inferior, cap a uns 50-60 milions d'anys.

Curiositats: El nom probablement procedeix dels espadats que forment els nivells de pinyolenc verticals que hi ha sota de l'ermitori. Tot i així, també podria procedir d'uns nivells de conglomerats verticals del Triàsic Inferior que es troben venint des de la Puda.